

Škola za medicinske sestre Vinogradska, Zagreb
Biokemija

ULOGA NATRIJA U LJUDSKOM ORGANIZMU
Seminarski rad

Annika Fligić
Učenica 3.c

Zagreb, 25. rujna 2023.

1. UVOD

Cilj ovog seminarskog rada je upoznati učenike o važnosti natrija u ljudskom organizmu, njegovoj zastupljenosti, ulogama te dnevnoj potrebi natrija u organizmu.

2. NATRIJ U LJUDSKOM ORGANIZMU

2.1. Zastupljenost natrija u ljudskom organizmu

Natrij je jedan od biogeni elemenata koji izgrađuje živa bića. On je ujedno i mikroelement koji se u stanici nalazi u anorganskim i organskim spojevima. Većina natrija se nalazi u krvi i tekućini oko stanica, a njegov maseni udio u organizmu iznosi 0,15%.

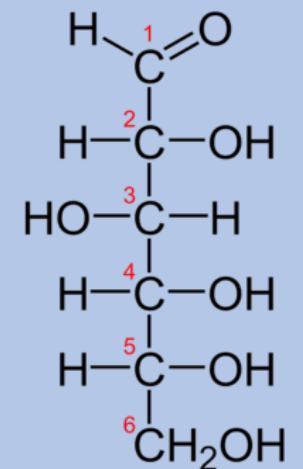
2.2. ULOGA NARTIJA

Natrij je također mineral i elektrolit, što znači da ga nalazimo u staničnoj (10 mmol/L) i izvanstaničnoj tekućini (145 mmol/L). Njegova je uloga regulirati razinu izvanstanične tekućine. On pomaže tijelu da održava normalnu ravnotežu.

Ravnoteža elektrolita se u tijelu održava kontinuiranom konzumacijom hrane i pića bogatih elektrolitima, a reguliraju je hormoni u bubrezima odbacivanjem viška elektrolita putem znoja i mokraće. Elektroliti na sebe privlače vodu pa voda uvijek putuje iz područja manje u područje veće koncentracije.

Osim što je odgovoran za ravnotežu vode u organizmu i osmotskog tlaka, natrij također održava kiselobazičnu ravnotežu i volumen plazme, te sudjeluje u provođenju živčanih impulsa i kontrakciji mišića.

Bez natrija nema ulaska hranjivih tvari i glukoze (C₆H₁₂O₆) u stanice.

2.3. DNEVNA POTREBA NATRIJA U PREHRANI

Preporučeni dnevni unos natrija (soli) u organizam je manje od 2400mg. (Kod odraslih osoba)

Unosimo ga u tijelo putem hrane i pića

Natrij koji s kloridom čini kuhinjsku sol (NaCl) i nezaobilazan je dodatak gotovo svakoj hrani. Najčešći izvor natrija u hrani su industrijski procesirana hrana i polugotovi obroci. (U mesu, kobasicama, šunki, konzerviranim juhama...)

2.4. PROBLEMI – PRETJERAN I NEDOVOLJAN UNOS SOLI U ORGANIZAM

Kada unos i gubitak natrija nisu u ravnoteži to utječe na ukupnu količinu natrija u krvi. Ta koncentracija natrija u krvi može biti preniska (hiponatrijemija) ili previsoka (hipernatrijemija).

Simptomi povišene razine Na u krvi (>145 mmol/L), zbog relativnog manjka vode u odnosu na otopljene tvari su žeđ, smetenost i povraćanje. Simptomi snižene razine Na u krvi (<136 mmol/L), zbog viška vode u odnosu na otopljene tvari javljaju se glavobolja, stupor i koma (poremećaj svijesti)

Ti su problemi češći kod starijih jer im je tijelo manje sposobno održavati ravnotežu tekućine i Na. (Promjene u bubrezima, lijekovi,...)

3. ZAKLJUČAK

Prema zastupljenosti u ljudskom organizmu natrij je mikroelement. On je također makromineral i elektolit jer ga nalazimo u staničnoj i izvanstaničnoj tekućini. Odgovoran je za ravnotežu vode u organizmu te bez natrija stanice ne bi dobivale hranjive tvari i energiju (glukozu). Koristimo ga kao kuhinjsku sol (NaCl), dodatak u jelima. Na količinu natrija u krvi utječe nedovoljan unos i gubitak, stoga može doći do povišene ili snižene razine Na u krvi. Tu se javljaju i neki simptomi kao što su: glavobolja, povraćanje, stupor, žeđ i smetenost.

LITERATURA

- Vesna Petrović Peroković, Ivana Weygand-Đurašević, Donatello Verbanac, Udžbenik biokemije za 3. Razred, školska knjiga, Zagreb 2015.
- Kadulja.com
- Edutroij.e-skole.hr
- Nutricionizam.hr
- Krenizdravo.denvnik.hr
- Hemed.hr
- Placebo.hr

HVALA NA PAŽNJI!!